Bijdrage VVD bij Voorjaarsnota 2023 en Kadernota 2024-2027
Uitgesproken door fractievoorzitter Richard Bos, 3 juli 2023

Voorzitter, nog maar enkele maanden geleden werd een belangwekkend advies van drie nationale adviesorganen (De Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli), de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving (RVS) en de Raad voor het Openbaar bestuur (ROB)) gepresenteerd, getiteld: 'Elke regio telt'. De afstand tussen grote stedelijke regio's en het platteland, evenals tussen Den Haag en het platteland is te groot geworden en dat moet veranderen. De neiging om alles centraal vanuit Den Haag kosten efficiënt aan te sturen heeft ertoe geleid dat belangrijke voorzieningen op het platteland zijn weggevallen. Scholen, buslijnen en winkels, op diverse plekken verdwenen ze. Vorige week nog het bericht dat het regionale ziekenhuis uit Heerenveen zal verdwijnen. En nu verdwijnt ook het politiebureau uit Wolvega.

De politie wil vastgoed afstoten om kosten te besparen en bevestigt daarmee dat er vooral naar geld wordt gekeken. Maar de politie vergeet daarbij dat het juist belangrijk is om in voorzieningen te investeren op het platteland, ook al kost dat wat meer. Hiermee komt de veiligheid onder druk, zal er minder efficiënt gewerkt worden en komt er een breuk in het vertrouwen van onze inwoners naar de politie, immers steeds verder weg van het werkgebied. Ook de wijkagenten zitten straks in Oosterwolde of Heerenveen. Een zeer onwenselijke ontwikkeling en dat vinden alle partijen in de raad. Voorzitter, daarom dien ik een motie in namens alle partijen uit de raad om ons ongenoegen te uiten over de voorgenomen sluiting van het politiebureau.

➔ Motie indienen

De Weststellingwerfse VVD kan zich bijvoorbeeld goed voorstellen dat er gekeken wordt naar een optie waarbij de politie vanuit het gemeentehuis opereert. In diverse gemeenten is dit al het geval, ik noem Meppel. Dit past ook goed bij het punt uit het Collegeprogramma om ook andere partijen te huisvesten in het gemeentehuis.

Er gaat veel goed
Dit college zit nu ongeveer een jaar en heeft al mooie resultaten bereikt. Denk aan de goedgekeurde plannen voor de herinrichting van de winkelstraat in Wolvega, en het opknappen van het Pastorieplein en de omgeving tussen de Kerk op de hoogte en huize Lindenoord, waar ook diverse woningen worden bijgevoegd. Nog dit jaar gaat begonnen worden met de uitvoering hiervan. Hoe mooi is dat?

De verkoop van kavels op het bedrijventerrein verloopt voorspoedig, de promotie die we als VVD en raad wilden, levert resultaat op. Bij Driewegsluis is de haven al prachtig opgeknapt en volgt meer. De wegen in De Blesse worden nu opgeknapt, werkzaamheden in volle gang en naderen afronding.

In de dorpen zien we initiatieven die we ondersteunen. Bestemming Wolvega loopt heel goed, samen met inwoners. Er worden veel activiteiten ontplooid en we denken na over de sociale samenhang in Wolvega. Op deze dingen zijn we niet Stiek'm trots, maar publiekelijk trots. Dat wil ik hier graag duidelijk uitgesproken hebben.

Tegelijkertijd zien we dat er stijgende kosten zijn in het sociaal domein, de jeugdzorg, WMO en dergelijke. Ook daar spelen elementen van 'Elke regio telt.' Als Weststellingwerf zetten we wel in op behoud van voorzieningen, zwembaden, dorpshuizen e.d.

Agrarische sector
Voorzitter, maar we kunnen niet anders dan constateren dat de afstand tussen Den Haag, de landelijke politiek, de stad en het platteland is gegroeid. We maken ons hier zorgen over. Niet alleen mbt het politiebureau, maar ook als je kijkt naar hoe onze agrariërs worden behandeld door Den Haag, al geruime tijd in onzekerheid en nog steeds

geen perspectief op een toekomst op hun eigen boerenerf. In het coalitieakkoord hebben wij gepleit voor een verbinder, iemand die de agrariërs thuis op zoekt en het gesprek met ze aangaat. Het college heeft dit ook overgenomen, maar tot nu toe zien we hier nog geen ontwikkeling, terwijl er eind 2022 al een analyse zou worden opgeleverd. Waar blijft die analyse, vraag ik aan de wethouder?

Tegelijkertijd zien we in bijv. Ooststellingwerf wel het een en ander gebeuren, dat de gemeente actief samen met boeren al aan de slag gaat. Ook in Súd West Fryslân worden agrariërs actief benaderd. Wat doet onze gemeente, we hadden hier toch haast mee? Graag een duidelijke reactie van het College.

En wilt u daarbij ook ingaan op de suggestie van de Weststellingwerfse VVD om bij dat perspectief te inventariseren op grondgebondenheid (dus een max. aantal GrootVeeEenheden per hectare) als stip op de horizon (zeg 20 jaar)? Zet boeren in hun kracht. Door te werken met gebiedsprocessen, een grondpot, of soort van ruilverkaveling 2.0 met heldere doelen. Met ruimte voor de boeren, natuur, wegen en huizen. Gebruik daarbij innovaties en de echte ondernemers gaat dit lukken. Biedt perspectief en laat onze gemeente daarbij naast de boeren staan. Zorg onder andere dat er beleid komt voor vrijkomende agrarische bebouwing. Is de wethouder bereid zich daarvoor in te zetten? Zo ja, op welke manier?

Toerisme en recreatie
De zomer staat voor de deur, eigenlijk, is ie al een beetje begonnen. We merken zeker dat onze gemeente in trek is om in te verblijven. En we horen ook van toeristische ondernemers dat er waardering is voor de inzet van de gemeente. Dit zijn mooie ontwikkelingen en dit biedt zeker kansen voor onze toeristische ondernemers. Het is dan ook heel jammer dat PS Fryslan voorlopig een pas op de plaats maakt om kleine kampeerterreinen de mogelijkheid te bieden uit te breiden. Onze gemeente liep hierin voorop. Echter, we gaan niet bij de pakken neerzitten. Wij zullen ons blijven inzetten voor betere omstandigheden en ruimte voor toeristische ondernemers en inwoners.

Hier in Weststellingwerf is het goed vertoeven en laten we dat met elkaar over de wereld brengen. Laten we weer eens *influencers* uitnodigen om onze mooie gemeente te bezoeken. Het levert altijd wat op!

Verkeer
Bij de jaarrekening vorige maand had ik een interessant interruptie debat met wethouder Rikkers over de verkeersknelpunten in onze gemeente. De gemeente heeft begin dit jaar een inventarisatie gedaan hiernaar en wil nu aan de slag met de aanpak van enkele knelpunten. Hiervoor is bij de Voorjaarsnota 100.000 euro beschikbaar gesteld. Daarmee kom je niet heel ver. Wij willen dat er in de dorpen snel oplossingen komen voor knelpunten en dat die daadwerkelijk worden aangepakt. De tijd van inventariseren is voorbij. De Weststellingwerfse VVD dient daarom een amendement in op de Voorjaarsnota om de volledige 500.000 euro voor verkeerskundige knelpunten nu beschikbaar te stellen voor 2023 en 2024.

➔ Amendement indienen

We dagen de wethouder met dit amendement uit om snel tot een aanpak en realisatie te komen van verkeersonveilige plekken in de gemeente. De Weststellingwerfse VVD wil zien dat het de wethouder menens is. Tijd voor actie. We kennen allemaal diverse knelpunten. En we horen regelmatig de zorgen van inwoners uit onze gemeente over lokale situaties bij hen in de wijk, de straat of in het dorp.

Wij vragen de wethouder hier heel helder: om nog deze zomer minimaal tien concrete knelpunten aan te pakken en uitgevoerd te hebben en de raad hierover te rapporteren in september.

De Weststellingwerfse VVD denkt aan maatregelen in bijvoorbeeld de Hoofdstraat West in Noordwolde (bij de kruising met de Elsweg), waar tot nu toe slechts een geschilderde 50 km afbeelding is aangebracht en een smiley heeft gehangen, aan het tegengaan van sluipverkeer door de wijk bij de Spoorlaan en Geraniumstraat, en daar vlakbij bijv. een veilige oversteekplaats creëren voor ouderen die vanuit de richting (Meriant) Lindestede en Berkstede willen oversteken naar het centrum, bij de kerk en de scholen aan de Lyclamaweg (vooruitlopend op de uiteindelijke herinrichting), aan de Haenepolle in Noordwolde, waar nog steeds sprake is van landbouw- en sluipverkeer dat dwars door de woonwijk gaat. En ook in de kleinere dorpen zijn relatief eenvoudige maatregelen te treffen om te hard rijden aan te pakken, bloembakken, wegversmallingen, we zien ze al in diverse dorpen.

En ondanks dat er al diverse maatregelen zijn genomen, zou ik u willen vragen om ook de situatie in de Van Nijmegen Schonegevelstraat in Wolvega nog eens onder de loep te nemen, om te bezien of hier nog verbeteringen mogelijk zijn.

De Weststellingwerfse VVD wil dat de verkeersknelpunten sneller dan nu worden aangepakt. Dat was een van de beloftes en afspraken in het coalitieakkoord en die willen we gerealiseerd zien. Het leidt tot veiligere dorpen en verkeer, voor onze kinderen, ouderen en andere weggebruikers.

Financiën

Bij de jaarrekening sprak ik voor de Weststellingwerfse VVD ook over de moeilijkheid om goed te begroten en dat we ondanks goede inschattingen vooraf toch iedere keer met een enorme afwijking te maken hebben aan het eind van het jaar. Deels komt dit door soms onvoorspelbare bijdragen vanuit het rijk en vaak omdat beleid of plannen wel begroot zijn, maar uiteindelijk niet in betreffende jaar zijn uitgevoerd. Dit komt momenteel vooral door de arbeidsmarkt. Het blijkt heel erg moeilijk om als kleine zelfstandige gemeente voldoende geschikte mensen te vinden en te behouden. Ook in OWO-verband los je dat niet op. We willen daarom dat hier meer rekening mee gehouden wordt door het college, zodat er een meer realistische, haalbare en concrete begroting komt te liggen. Collega Thijssen zal hierover mede namens ons een motie indienen.

Deze motie kan ons ook helpen op weg naar de mid-term review in 2024, waar we bekijken hoe het gaat met de uitvoering van het Collegeprogramma en of er andere keuzes gemaakt moeten worden.

Tegelijkertijd zien we de uitdagingen van een kleine plattelandsgemeente hier bijzonder duidelijk. Doordat we zo lastig medewerkers kunnen werven voor vacatures komt de dienstverlening aan onze inwoners steeds meer onder druk te staan. En als dit de komende jaren zo blijft, dan kom je langzamerhand wel op een punt dat je goed na moet denken of deze omvang voor een gemeente nog wel uit kan, om de kwaliteit van dienstverlening voor onze inwoners op peil te houden.

Gelukkig zien we de laatste paar maanden een positieve ontwikkeling. Intern begint de organisatie het weer op orde te krijgen. Overal zijn nieuwe teamleiders aangesteld en we hebben hoop dat de openstaande vacatures op de diverse beleidsterreinen ingevuld kunnen worden. Maar een organisatie zoals deze heeft ook een beetje rust en vertrouwen nodig. We kunnen en mogen niet verwachten dat jonge, pas afgestudeerde mensen, gelijk up en running zijn in alle dossiers en weten wat er historisch gespeeld heeft. Dit is 1 van de redenen waarom wij - zoals het nu lijkt - niet de aangekondigde motie van het

CDA ondersteunen om een gemeentelijke ombudsman aan te stellen. Wij denken dat dit in dit stadium niet nodig is en een verkeerd signaal geeft aan de ambtelijke organisatie. Op dit moment heeft de organisatie, rust, ruimte en reinheid nodig. Dit laat onverlet dat de dienstverlening op orde moet zijn. De Weststellingwerfse VVD blijft dit proces volgen en zal niet schromen om hier veelvuldig aandacht voor te blijven vragen mocht de situatie niet verbeteren.
Diverse fracties hebben mbt de meerjarenbegroting eerder ook hun zorgen uitgesproken over het ravijnjaar 2026, ook wel het 'klif van Kaag' genoemd. We vragen onze wethouder om hier stevig op mee te lobbyen naar Den Haag. De politieke druk moet opgevoerd worden. Juist ook weer voor de regio.

Wonen
Tot slot wil ik nog iets kwijt over het wonen in onze mooie gemeente. Het woont er mooi. Dat wisten we al. En het wonen is hier betaalbaar. Maar zijn er genoeg woningen, hoe gaan we om met onze jongeren die een woning zoeken en ouderen die zorg aan huis willen hebben en misschien ook wel iets kleiner willen gaan wonen, waardoor er weer grotere huizen vrij komen voor starters, gezinnen met kleine kinderen? Hoeveel huizen mogen er nog worden gebouwd en waar dan? Zijn er nieuwe locaties? Hoe kijken we aan tegen het ombouwen van bijvoorbeeld boerderijen naar appartementen? En gezien de groeiende aantallen statushouders, hoe zorgen we voor voldoende sociale huurwoningen? Moeten daar niet veel meer dan nu van worden bijgebouwd? En waar dan? De tijdelijke woningen die er nu zijn, zijn ook maar tijdelijk. En uiteindelijk willen we alle inwoners een gewone woning aan kunnen bieden in het dorp of erbuiten, maar wel midden in de gemeenschap en niet op een apart veldje weggestopt achter bomen of anderszins onttrokken. Het antwoord hierop hoort te staan in een woonvisie en woonzorgvisie.

Voorzitter we wachten hier nu al geruime tijd op. Wanneer krijgt de raad de woon(zorg)visie? Inmiddels zien we dat inwoners worden opgeroepen een enquête in te vullen over hun woonwensen. Dat is hartstikke mooi, maar klinkt alsof we nog maar aan het begin staan van dit proces. Voorzitter, dit duurt veel te lang. Wat kan de wethouder hierover zeggen?!

In het Collegeprogramma is ook een toolbox aangekondigd voor dorpen om zelf aan de slag te kunnen met kleinschalige woningbouw. Wij juichen kwalitatieve toevoeging van woningen door inbreiding binnen dorpen zeer toe als het meerwaarde heeft. Juist voor leefbaarheid en compactheid van dorpen. Hoe ver is het met de toolbox? De VVD hoort uit dorpen dat er hulp is gevraagd aan de gemeente en dat ze dan maanden moeten wachten op een reactie uit de gemeente. Is de urgentie en het belang voldoende doorgedrongen in het college? We maken ons hier zorgen over.

En over de dorpen gesproken, we hebben extra budget toegezegd voor de dorpen, hoe gaat het met het dorpenfonds en -beleid? Kunt u een update geven?

Voorzitter, elk dorp telt, en elke regio telt, de komende jaren zullen we als gemeente stevig moeten lobbyen om meer aandacht en financiën voor de regio, het platteland en dus ook Weststellingwerf te krijgen vanuit Den Haag. Daar zullen we stevig op in moeten zetten. Want ook en juist Weststellingwerf telt voor ons.

(Deze bijdrage is voorbereid, maar het daadwerkelijk uitgesproken woord in de raad telt)